

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XIII. Cum praesentiſſimam hanc & ſapientiae plenam liberandi hominis rationem in finem vsque ſeculorum distulerit Deus, quamnam dilationis eius causam nonnulli aliquando reddiderint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

reremur: Christus mortalitate bene usus est, ut viveremus. Corrupto animo feminæ, ingressus est morbus: integro corpore feminæ, processit salus. Ad eadē contraria pertinet, quod exemplo virtutum eius, vitia nostra curantur. Iam verò similia, quasi ligamenta membris & vulneribus nostris adhibita, illa sunt: quod per feminā deceptos, per feminam natus, homo homines, mortalis mortales, mortuus mortuos liberavit. Idem explicatū reperies sermone quinto de Natiuitate apud Leonem disertissimè sub finem. Atque hæc Baruch potissimum spectavit in Sapia, quod per illā Deus repararit hominem, cuius salus in desperatione posita videretur. Tale igitur opus aptè admodum Verbo Dei & Sapientiæ congruebat, ut ex ipso etiam opere ipse peculiariter Sapientiæ nomen sortiretur.

CAPVT XIII.

Cum presentissimam hanc & sapientiæ plenam liberandi hominis rationem in finem vsque seculorum distulerit Deus, quamnam dilationis eius causam nonnulli aliquando reddiderint.

HABET etiam illa quæstio, præterquam quod huic pertineat, non inutilem neque iniucundam considerationem: Cur ad hominum liberandum genus, non à principio venerit Christus, sed sub finem seculorum. id quod à Gentilibus olim philosophis, religionem Christianam iridentibus, quærebatur. Si Christus salutis viam se dicit, gratiam & veritatem; in seque solo ponit animis sibi credentibus reditum: quid egerunt tot seculorum homines ante Christum? Quare saluator qui dictus est, sese tot seculis subduxit? Hæc de Porphyrio, inquit Augustinus, tanquam validiora decreta proponit. Meminit & Hieronymus Porphyriane huius obiectionis: Quid necesse fuerit Christum in ultimo venire tempore, & non priusquam innume-

Epist. 49. q. 2.

rabilis

rabilis periret hominum multitudo? Quam quaestio-
 nem, inquit, beatus Apostolus ad Romanos scribens,
 prudentissimè ventilat, ignorās hęc & Dei concedens
 sciētię, sic ille in Epistola ad Ctesiphōtem. Tametsi au-
 tem non sit diuini huius consilij humanae sciētię sub-
 iecta ratio, inquirere tamen cum modestia licet. Quo
 in studio in primis illud fixum esse debet, neminem
 vnquam iustitiam & salutem esse consecutum, nisi per
 Christum: nō alios per naturę legem, alios per legem
 Moysi, tandem postremò alios per Christum. Quem
 perniciosissimum Pelagianismi errorem, Epistola ea
 Celestij quę inter opera D. Hieronymi falsò adnume-
 rata, ad Demetriadem scripta est, eleganter & illece-
 brosa prorsus gratia dictionis expressit. Sed non sicut
 Pelagius, inquit Augustinus, & eius discipuli tempora
 diuidamus: dicentes primū vixisse homines iustos
 ex natura, deinde sub lege, tertio sub gratia. Ex natura,
 scilicet ex Adam tam longa ætate qua lex nondum
 erat data. Tunc enim, aiunt, dnce ratione cognosceba-
 tur creator; & quemadmodum esset viuendum, scri-
 ptum gerebatur in cordibus, non lege literę, sed na-
 turę. verū vitiatis moribus, inquit, vbi cœpit non
 sufficere natura iam decolor, lex ei addita est: qua velut
 luna fulgore pristino, detrita rubigine, videretur. Sed
 posteaquam nimia, sicut disputant, peccandi consue-
 tudo prauauit, cui sanandę lex parum valet, Christus
 aduenit: & tanquam morbo desperatissimo, non per
 discipulos, sed per seipsum medicus ipse subuenit.
 Hęc disputantes, inquit Augustinus, à gratia media-
 toris iustos excludere conātur antiquos, tanquam Dei
 & hominum illorum nō fuerit mediator homo Chri-
 stus Iesus, quia nondum ex vtero Virginis carne susce-
 pra, homo fuit quando illi iusti fuerunt. Quod si ita
 esset, nequaquam Apostolus diceret, Per hominem
 mors & per hominem resurrectio mortuorum. Sicut
 enim

August. lib. de
 gratia Christi,
 cap. 37.

enim in Adam omnes moriuntur, sic & in Christo omnes uiuificabuntur. quandoquidem illi antiqui iusti, secundum istorum vaniloquia, sibi sufficiente natura, nec mediatore homine Christo indiguerunt, per quem reconciliarentur Deo; nec in eo uiuificabuntur, ad cuius corpus & membra secundum id quod propter homines homo factus est, non pertinere monstrantur. haec aliaque multa eodem pertinencia, D. Augustinus, libro eo quem scripsit de originali peccato. Quare procul sit a nobis, ut interrogati cur tam sero uenerit Christus, respondeamus Pelagianorum more: quia pouerint usque ad id tempus homines sine Christo esse saluum autem uenisse Christum, quando peccatis inundantibus, & morbo crescente, alia remedia minime sufficerent. Sed hoc certissime teneamus, sicuti nos per Christi mortem iam peractam, multisque seculis praeteritam, iusti saluique efficimur: ita quotquot ante Christum exstiterunt uere fideles, iustos saluosque per Christi mortem futuram euasisse, Agno illo nimirum, qui mundi peccatum tollit, occiso ab origine mundi. Semper enim in oculis Dei mors Christi praesens fuit, eiusque intuitu ab exordio mundi, iustos fecit quos uoluit. Ab exordio mundi (inquit Augustinus dicta Epistola) quicumque in eum crediderunt, eumque ueritate & pie uixerunt, quandolibet & ubilibet fuerint, per eum procul dubio salui facti sunt. Et diuus Leo sermone tertio de Natiuitate, Cessent, inquit, illorum querela, qui impio murmure diuinis dispensationibus obloquentes, de Dominica Natiuitatis tarditate cauantur: tanquam praeteritis temporibus non sit impensum, quod in ultiima mundi aetate est gestum. Verbi incarnatio haec contulit facienda, quae facta: & sacramentum salutis humanae, in nulla antiquitate cessauit. Quod praedicaerunt Apostoli, hoc annunciaerunt

Cap. 26. &
sequentibus.

Apoc. 23.

Pro-

Prophetæ: nec serò est impletum, quod semper est creditum. Et infra: Non itaque nouo consilio Deus rebus humanis, nec sera miseratione consuluit: sed à constitutione mundi, vnam eandemque omnibus causam salutaris instituit. Gratia autem Dei qua semper est vniuersitas iustificata sanctorum, aucta est Christo nascente, non coepta. Et hoc magnæ pietatis sacramentum, quo totus iam mundus impletus est, tam potens etiam in suis significationibus fuit; vt non minùs adepti sint qui in illud credidere promissum, quàm qui suscipere donatum. Et ad eum quidem modum Leo. His ergo constitutis, quæ sunt in Christiana religione certissima; non dubitemus summa Dei sapientia factum esse, vt sub finem sæculorum, Verbum caro fieret, omnium salutis causa. Cuius rei etiam si nos rationem percipere nullam omnino possemus: submittere tamen animos Deo deberemus. nam, vt præclarè monet Augustinus eadem epistola: Quid quando fiat quod ad vnam eandemque fidelium & piorum liberationem pertineat, consilium Deo tribuamus, nobis obedientiam teneamus. licet tamen modestè huius consilij rationes exquirere, quemadmodum id à veteribus factum reperimus.

CAPVT XV.

Redditur atque explicatur vera dilationis ratio: vt videlicet progressu temporum palàm fieret talis tantiq; liberatoris necessitas.

IN humani generis igitur reparatione, sic egit Deus, vt agnosci palamque esse vellet, quid ipsius esset gratiæ tribuendum: & cuiusmodi ex nobis essemus, quantumque sine Dei adiutorio præstare possemus. Ideoque primùm legè dedit solis Iudæis, ceteris gentibus in sua ignoratione relictis: ne videlicet naturæ omnium adscriberetur, quod cerneretur in omnibus. Nec statim quidem dedit eam vlli genti. nam quod